

ಕಾಡ್ಲಿಚ್ಚಿನ ಅಪಾಯ ಎದುರಿಸುವುದು ಹೇಗೆ?

ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿ ಹಾಕಬೇಡಿ. ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿದ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ನೀರು ಹಾಕಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಂದಿಸಿ. ಅಪ್ಪಿತಪ್ಪಿಯೂ ಕಾಡ್ಲಿಚ್ಚಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಬೇಡಿ.

ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ, ಯಾವುದೇ ಸುಳಿವನ್ನು ನೀಡದೇ ವಿನಾಶಕಾರಿಯಾಗಿ ಬಂದೆರಗುವ ಕಾಳ್ಚಿಟ್ಟು ಹಸಿರೇಲೆ ಸುಟ್ಟು ಹಸಿಹಸಿ ವಾಸನೆಯೊಂದಿಗೆ ಆರಂಭವಾಗಿ, ಭರೈಂದು ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿರುವ ತೇವಾಂಶವೇ ಸೀದಿ ಹೋಗುವಂತೆ ಉಕ್ಕೇರುತ್ತದೆ. ಭೂ ಮೇಲ್ಮೈನ ಅಮೃಜನಕ, ಸಾರಜನಕ ಬೆಂಕಿಗೆ ಆಹುತಿಯಾಗಿ ಎಂದಿಗಿಂತ ಹಗುರವಾಗಿ ಬೆಂಕಿಯ ಕೆನ್ನಾಲಿಗೆಯ ಜ್ವಾಲೆ, ಹೊಗೆ ಮತ್ತು ಬೂದಿಯೊಂದಿಗೆ ನಭಕ್ಕೆರುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಆ ಜಾಗವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಲು ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿನ ಅಗಾಧ ಪ್ರಮಾಣದ ಸಾರಜನಕ ಮಿಶ್ರಿತ ಅಮೃಜನಕ ಶರವೇಗದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನುಗ್ಗಲಾರಂಭಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಬಿರುಗಾಳಿಯ ರಭಸದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ಬೆಂಕಿಯಂಥ ಬಿರುಗಾಳಿ ತನ್ನ ದಾರಿಗೆ ಎದುರಾದ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೆಲಸುತ್ತು ತನ್ನ ರೌದ್ರಾವತಾರವನ್ನು ಮೆರೆಯಲಾರಂಭಿಸುತ್ತದೆ.

ತಗ್ಗಿನ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಎತ್ತರದ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಧಾಂಗುಡಿಯಿಡುವ ಕಾಡ್ಲಿಚ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ, ಕೂಡಲೇ ಆ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಪಲಾಯನಗೈಯಲು ತ್ವರಿತ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಳ್ಳಿ. ಬೆಂಕಿಯ ಜ್ವಾಲೆಗಳು ನಮಗಿಂತ ವೇಗವಾಗಿ ಎತ್ತರದ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಚಲಿಸುತ್ತವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಬೆಂಕಿ ಪ್ರವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಓಡುವ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲೇಬೇಡಿ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬೆಂಕಿಯು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಗಂಟೆಗೆ ಹತ್ತು ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ವೇಗವಾಗಿ ಮತ್ತು ಹುಲ್ಲುಗಾವಲಲ್ಲಿ ಗಂಟೆಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡು ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ವೇಗವಾಗಿ ಧಾವಿಸುತ್ತದೆ.

ಹಾಗಾಗಿ ತಗ್ಗಿನ ಪ್ರದೇಶ ಅಥವಾ ತೊರೆ, ಸರೋವರ, ಕೆರೆ, ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಕಲ್ಲು ಹಾಸು ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆ ಗಿಡಮರಗಳಿರುವ ಪ್ರದೇಶದ ಕಡೆಗೆ ಓಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇವುಗಳೇನೂ ಒಂದಿದ್ದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಸುಟ್ಟು ಹೋಗಿರುವ ಬಿಸಿ ಬೂದಿಯ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟದ ಶೋಲಾ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ಕಾಳ್ಚಿಟ್ಟಿನಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆದು ಅಪಾಯದಿಂದ ಪಾರಾಗುವ ಅವಕಾಶಗಳಿವೆ.

ಕಾಡ್ಲಿಚ್ಚಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ, ಕೆಂಡ, ಬಿಸಿ ಇರುವ ಮಸಿ, ತಾವ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳದ ಬೂದಿ, ಶುಷ್ಕಗಾಳಿ ಮತ್ತು ಬೆಂಕಿಯ ಜ್ವಾಲೆಯಿಂದ ಆದಷ್ಟು ದೂರಕ್ಕೆ ಧಾವಿಸಬೇಕು. ಶಾಖದ ಪರಿಣಾಮ ತಗ್ಗಿಸಲು, ನೋವಿನ ಶಮನ ಮಾಡಲು, ತೇವಾಂಶಹೀನತೆಯನ್ನು ತಡೆಯಲು, ಸೋಂಕಾಗದಂತೆ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಲು, ಆಫಾತಕ್ಕೆ ಸಾಂತ್ವನ ಹೇಳಲು, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಆರೈಕೆ ಒದಗಿಸಲು ತುರ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಗಾಗ ತಂಪಾದ ನೀರು, ಎಳನೀರು, ಹಣ್ಣಿನ ರಸ ಮುಂತಾದವನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಒದಗಿಸಬೇಕು.

ಪಕ್ಕಿ, ಕೀಟಗಳನ್ನು ದೂರದಿಂದಲೇ ಗಮನಿಸಿ. ಹಿಡಿಯಲು ಹೋಗಲೇಬೇಡಿ. ನಿಮ್ಮಿಂದ ಅವಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಅವುಗಳಿಂದ ನಿಮಗೆ ಅಪಾಯವಾಗಬಹುದು. ತೊರೆಗಳ ಪಾತ್ರದಿಂದ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಡಿ. ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಅದರದ್ದೇ ನಿಯಮಗಳಿವೆ. ನೀರುಕಟ್ಟಿ ನಿಲ್ಲಿಸಲು, ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ರಾಶಿ ಹಾಕಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಡಿ. ನೀವಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವುದು ನಿಮ್ಮ ಅರಿವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಎಂಬುದು ನೆನಪಿರಲಿ. ಚಾಕಲೇಟ್‌ನ ಸಿಪ್ಪೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದು, ನಿಮ್ಮ ಹರಿದು ಹೋದ ಬೂಟಿನವರೆಗೂ ಏನನ್ನೂ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಎಸೆಯಬೇಡಿ. ನಿಮಗೆ ಸಂತೋಷ ಹಾಗೂ ಚೈತನ್ಯ ನೀಡಿದ ಕಾಡಿಗೆ ದ್ರೋಹವೆಸಗಬೇಡಿ. ಅಪಾಯಕಾರಿ ಸಾಹಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಹೋಗಬೇಡಿ. ಸಣ್ಣ ತಪ್ಪಾದರೂ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಚಿಕ್ಕಿ ಸಿಗಲಾರದು.

ಎಷ್ಟು ದೂರ ನಡೆಯಬೇಕು, ಎಂಥ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮುಗಿಸಿ ಹಿಂದಿರುಗಬೇಕು. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ವರ್ತಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲ ಅಯೋಜಕರು ಚಾರಣದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲೇ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿ ಹೇಳಬೇಕು. ತೀರಾ ದೊಡ್ಡ ತಂಡಗಳು ಬೇಡ, ಜಾತ್ರೆ ಯಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಔಷಧೀಯ ಸಸ್ಯಗಳ ಮಾಹಿತಿ ಇರುವವರು, ಸಸ್ಯಗಳ ಬಗೆಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇರುವವರು, ಕೀಟತಜ್ಞರು, ಪ್ರಾಣಿ-ಪಕ್ಷಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜ್ಞಾನ ಇರುವವರು, ಅರಣ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಅನುಭವ ಇರುವವರು ಜೊತೆಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಚಾರಣ ಒಂದು ಪದವಿ ಯಾನದಷ್ಟೇ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಪೊದೆಗಳ ನಡುವೆ ಅರ್ಧ ಇಜಾರು (ಚೆಡ್ಡಿ) ಧರಿಸಿ ನಡೆಯುವುದು ಅಷ್ಟು ಸುರಕ್ಷಿತವಲ್ಲ. ಕಾಲು ಪೂರ್ತಿ ಮುಚ್ಚುವಂಥ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಪ್ಯಾಂಟ್ ಧರಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಮುಳ್ಳು ತರಚುವುದು, ಎಡವಿ ಬಿದ್ದಾಗ ಆಗಬಹುದಾದ ಗಾಯಗಳು, ಹಾವು ಕಡಿತ ಮುಂತಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಅನಾಹುತದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹಗುರವಾದ ಹತ್ತಿಯ ಟೀ ಷರ್ಟ್, ಜೀನ್ಸ್, ಪ್ಯಾಂಟ್ ಸರಳವಾಗಿ, ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಚಾರಣವನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುವ ಮೊದಲು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಅನುಮತಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ಹಲವು ದಿನಗಳ ಮುಂಚೆಯೇ ಪಡೆಯುವುದು ಅಗತ್ಯ. ನಿಮ್ಮ ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನ್ ಹಾಗೂ ಕ್ಯಾಮೆರಾ ಬ್ಯಾಟರಿಯನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರಿ.

ನಿಂತಲ್ಲೆಲ್ಲಾ, ನೋಡಿದೆಡೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಜ್ಞಾನದ ಮಹಾಪೂರವೇ ಹರಿಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಊರಿನ ಹರಟೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೂ ಮುಂದುವರಿಸುವುದು ಬೇಡ. ಕಾಡಿನ ರಹಸ್ಯ ವಿಶ್ವವನ್ನು ಅರಿಯಲು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಉದ್ದೇಶದ ಚಾರಣ ನಮಗೆ ಹೊಸ ಜಗತ್ತನ್ನೇ ತೆರೆದಿಡುತ್ತದೆ.

ಕಾಡಿನ ನಡುವೆ ಇನ್ನಾವುದೂ ಉಪ ಹಾದಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು ಅದರಲ್ಲಿ ಕ್ರಮಿಸಬೇಡಿ. ಗುಂಪಿನಿಂದ ಬೇರೆಯಾಗಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಘಜೀತಿಗೊಳಗಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಮುಂದೆ ಇರುವ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಹಿಂದೆ ಇರುವ ಟ್ರಿಕ್ವಿಂಗ್ ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ನಡುವೆಯೇ ಉಳಿದಲ್ಲಾ ಚಾರಣಿಗರು ಇರುವುದು ಅಗತ್ಯ.

ಕಾಡ್ಲಿಚ್ಚು ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಸಿಗದೆ ತಿಂಗಳಾನುಗಟ್ಟಲೇ ಭೀಕರ ದಾಂಧಲೆ ಮಾಡಿರುವ ನಿದರ್ಶನಗಳು ನೂರಾರಿವೆ. ಕಾಡ್ಲಿಚ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡವರು ದೃಶ್ಯದೇ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಬಚಾವಾಗುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 'ಮಾಡು ಇಲ್ಲವೇ ಮಡಿ' ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಿಡಲಿ, ಇಬ್ಬನಿಯ ಹನಿ, ಬಿದಿರು ಹಿಂಡಲುಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಉಜ್ಜುವಿಕೆಯಿಂದ ಬೆಂಕಿ ಉಂಟಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆಯಾದರೂ ನೂರಕ್ಕೆ ತೊಂಬತ್ತೊಂಬತ್ತು ಭಾಗ ಮನುಷ್ಯನ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿ, ದುರ್ಬುದ್ಧಿ, ಕುಚೇಷ್ಟೆ ಮತ್ತು ಅವಿವೇಕದಿಂದಲೇ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ. ಸಿಗರೇಟ್ ಸೇವಿಸಿ ಎಸೆದುದರಿಂದ, ಕಸಕಡ್ಡಿ ಸುಡುವುದರಿಂದ, ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ತಯಾರಿಗಾಗಿ ಬೆಂಕಿ ಹಾಕುವುದರಿಂದ, ಪ್ರಾಣಿ ಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿ ಸುಟ್ಟು ತಿನ್ನುವಾಗ, ಪ್ರಾಣಿಗೆ ಹಾರಿಸಿದ ಗುಂಡಿನ ಬೆಂಕಿ ಜ್ವಾಲೆ ತರಗಲೆ ಅಥವಾ ಒಣಗಿದ ಮರಕ್ಕೆ ತಾಗಿದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಅನಾಹುತಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಚಾರಣ ತಾಣಗಳ ಕಡಿದಾದ ತುದಿಯನ್ನು ಏರಿದರೆ ಅವಿಸ್ಮರಣೀಯ ದೃಶ್ಯಗಳು ಕಣ್ಣು ಹಾಯಿಸಿದೆಡೆಯಲ್ಲಾ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಎದುರಿನಿಂದ ಧಾವಿಸುವ ಮೋಡಗಳು ನಮ್ಮ ಸುತ್ತ ಸುಳಿದು ಅನಂತ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಲೀನವಾಗುವ ಬಗೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿಯೇ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಕಣ್ಣೆದುರಿನ ಕಣಿವೆ, ಕಮರಿಗಳು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಅಂತರ್ಧಾನವಾಗುವ ಬಗೆ, ನೋಡ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ನಿರಭ್ರವಾಗಿ ಗೋಚರಿಸಿ ಶೋಲಾ ಕಾಡುಗಳ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿಸುವ ಬಗೆ ರಮಣೀಯವಾದುದು.